

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 11CoE/107/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815203060
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Radičová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3815203060.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v exekučnej veci oprávneného: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Mgr. Lenka Zichová, LL.M, advokátka so sídlom Bratislava, Stropkovská 3 proti povinnému: Q. R., bytom J., D. P. XXX/XX, pre vymoženie 3.009,21 eur s príslušenstvom, na odvolanie oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza zo dňa 7. apríla 2015, č.k. 9Er/570/2015-23, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Patrícia Baďuru o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, čo po právnej stránke odôvodnil § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie, doručeným súdnemu exekútorovi dňa 25.02.2015, domáhal vykonania exekúcie proti povinnému, a to na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku sp. zn. 16499/14 zo dňa 01.12.2014, vydaného rozhodcovským súdom v Bratislave, Ventúrska 14, 811 01 Bratislava, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 19.12.2014 a vykonateľnosť dňa 23.12.2014. Súdny exekútor JUDr. Patrícia Baďura predložil tamojšiemu súdu dňa 02.03.2015 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Z predloženého exekučného titulu súd prvého stupňa zistil, že dňa 25.11.2013 uzatvoril oprávnený ako veriteľ s povinným ako dlžníkom zmluvu nazvanú ako „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru"/Zmluva o revolvingovom úvere č. 85000035924. Po preskúmaní predmetnej zmluvy dospel k záveru, že právny vzťah založený zmluvou označenou ako „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere“ je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. Zastával názor, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., nakoľko z obsahu spisu nevyplýva, že by povinný pri uzatváraní tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, resp. že by mu bol poskytnutý úver na výkon zamestnania, povolania, a z tohto dôvodu sa považuje za spotrebiteľa. Na druhej strane je nepochybné, že oprávnený uzatváral predmetnú zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, čo je zjavné aj z výpisu z obchodného registra, kde týmto predmetom (okrem iných) je „poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov“. Z toho dôvodu sa oprávnený považuje za dodávateľa. Zo samotnej zmluvy a jej zmluvných dojednaní je zrejmé, že povinný nemohol individuálne ovplyvniť ich obsah, boli už vopred pripravené „na predtlačnom formulári“, nakoľko sa uzavierali vo viacerých prípadoch pre veľký počet spotrebiteľov. Z obsahu zmluvy, s prihliadnutím na právne postavenie účastníkov zmluvy zastával názor, že úver bol povinnému poskytnutý ako spotrebiteľovi. Vzhľadom k vyššie uvedenému, bez ohľadu na označenie zmluvy ako „Zmluvy o revolvingovom úvere“, ktorá by sa mala podľa klasického chápania spravovať výlučne len Obchodným zákonníkom bez ohľadu na povahu účastníkov, súd prvého stupňa dospel k záveru, že ide o spotrebiteľskú zmluvu (s prihliadnutím na povahu účastníkov, obsah zmluvy a vopred pripravený obsah zmluvy na predtlačnom formulári) a na vzťah medzi veriteľom (oprávneným) a dlžníkom (povinným) je potrebné aplikovať ustanovenia

spotrebiteľského práva. Vzhľadom ku skutočnosti, že povinný si neplnil riadne svoje povinnosti vyplývajúce z vyššie uvedenej zmluvy, uplatnil si oprávnený svoje nároky v rozhodcovskom konaní v zmysle Rozhodcovskej zmluvy č. 85000035924, zo dňa 25.11.2013, kde rozhodca bez vypočutia povinného vydal rozhodcovský rozsudok. Preskúmaním Rozhodcovskej zmluvy č. 85000035924, zo dňa 25.11.2013, konkrétne čl. 5, vzhliadol súd prvého stupňa v takto ustanovenom zmluvnom dojednaní nekalú podmienku. Zastával názor, že možnosť výberu spôsobu riešenia sporu povinným je len zdánlivá. V prevažnej väčšine sporov zo spotrebiteľských úverov je na strane žalobcu veriteľ, pričom dlžník ako spotrebiteľ v zásade žalobu nepodáva. Spotrebiteľ teda podľa uvedenej úpravy nemá žiadnu možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu, v čom vzhliadol nekalú povahu dojednania o možnosti riešenia sporov. V danom prípade bola voľba rozhodcu uskutočnená jednostranne, nakoľko samotné ustanovenie rozhodcu na predtlačenom formulári dokonca predchádzalo nepochybne aj samotnému rozhodnutiu povinného si finančné prostriedky touto cestou obstaráť, čiže predtým, ako k uzatvoreniu zmluvy o revolvingovom úvere povinný vôbec pristúpil. Jednostrannosť a nekalosť tohto zmluvného dojednania videl v tom, že faktickým subjektom, ktorý definuje, kto je rozhodcom, je v tomto prípade Veriteľ, čiže oprávnený, pretože tento zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve. Záverom súd prvého stupňa konštatoval, že existujúca, ale neplatná rozhodcovská doložka nemôže byť potom základom právomoci rozhodcovského súdu. Ak si rozhodca svoju právomoc z takto uzavretej doložky odvodil, na ktorom základe následne vydal exekučný titul, nemožno takéto rozhodnutie považovať za rozhodnutie vydané osobou na to oprávnenou. Uvedené spôsobuje, že pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie neprebehlo riadne rozhodcovské konanie, ktorého výsledkom by bol rozhodcovský rozsudok, na podklade ktorého by mohla byť vedená exekúcia. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti z úradnej moci zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v celosti. Dodal, že predložený rozhodcovský rozsudok vzhľadom na absenciu právomoci rozhodcu v danej veci konať, a to s poukazom na neplatnosť rozhodcovskej doložky, nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený, ktorý žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 137,94 eur. Zastával názor, že exekučný súd poprel základnú zásadu procesného práva, a to zásadu prekážky veci zahájenej. Rozhodcovská zmluva bola podľa jeho názoru zjednaná alternatívne, teda tak, že v prípade sporu majú zmluvné strany možnosť svojich práv voči druhej strane domáhať sa buď na všeobecnom súde, alebo na rozhodcovskom súde. Poukázal na fakt, že povinný sa v konaní nijako nebránil a voči nárokom oprávneného nenamietal. Namietal, že exekučný súd sa pri rozhodovaní neúplne zaoberal rozhodcovskou zmluvou, dôsledkom čoho sú nielen zjavné chyby a nedostatky v zistení skutkového stavu, ale neobstojí ani jeho následné právne posúdenie. Uviedol, že rozhodcovská zmluva predstavuje individuálnu dohodu, ktorá nie je (resp. nebola) podmienkou uzavretia paralelnej zmluvy o revolvingovom úvere, čo jednoznačne vyplýva z bodu 2 rozhodcovskej zmluvy, ako aj z právnych dôsledkov bodu 7 rozhodcovskej zmluvy, podľa ktorého dlžník môže odstúpiť od rozhodcovskej zmluvy v lehote 14 kalendárnych dní od jej uzavretia. Zastával názor, že nie je silnejšieho práva spotrebiteľa, ako inštitút odstúpenia od zmluvy, ktorý mu zaručuje zrušenie zmluvy akéhokoľvek obsahu ex tunc, bez sankcií a bez povinnosti vracať dodávateľovi plnenie. Poukázal na to, že v danom prípade s povinným uzavrel rozhodcovskú zmluvu, ktorá nepodmieňuje uzavretie zmluvy o úvere, zakladá právo spotrebiteľa odstúpiť od nej, nestanoví žiadne sankcie ani podmienky pre odstúpenie a obsahuje aj poučenie a potvrdenie o poučení povinného o odlišnostiach, právach a povinnostiach v rozhodcovskom konaní. Dôvodil, že v predmetnej veci povinný jednoznačne mohol ovplyvniť obsah rozhodcovskej zmluvy, a to hneď dvakrát - pred a po jej uzavretí, pričom bol riadne poučený o obsahu a význame rozhodcovskej zmluvy, čo svojím podpisom na nej aj potvrdil. Vzhľadom na uvedené záver súdu prvého stupňa o tom, že rozhodcovská zmluva je zmluvou formulárovou, uzatvorenou jednostranne a bez možnosti zmeniť jej obsah, nie je správny. Zároveň uviedol, že predmetná rozhodcovská zmluva nie je súčasťou nepodpísaných všeobecných podmienok inej zmluvy, pričom povinný bol pri odmietnutí ju uzavrieť oprávnený bez akýchkoľvek dôsledkov uzavrieť súvisiacu zmluvu o revolvingovom úvere. Poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoE/445/2014 zo dňa 20.11.2014, sp. zn. 1CoE/328/2013 zo dňa 10.12.2013, ako aj na uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 22CoE/137/2014 zo dňa 28.01.2015 a na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8CoE/4/2014 zo dňa 31.01.2014, sp. zn. 3CoE/203/2014 zo dňa 18.12.2014 a sp. zn. 21CoE/94/2014 zo dňa 17.12.2014. Záverom oprávnený poukázal aj na existenciu inštitútu priemerného spotrebiteľa a upozornil na to, že jeho ochrana by nemala byť zneužitím práva a v rozpore so základnými zásadami v spoločnosti.

Písomné vyjadrenie k odvolaniu oprávneného podané nebolo.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z týchto dôvodov:

Podľa § 234d ods. 2 Exekučného poriadku v znení neskorších predpisov na exekučné konania začaté v súlade s odsekom 1 alebo vedené na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu, a ktoré neboli ukončené k 1. januáru 2015, sa použijú predpisy účinné do 31. decembra 2014.

Podľa § 54b ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov ustanovenia tohto zákona sa použijú aj na konania začaté pred 1. januárom 2015.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom v čase vydania rozhodcovského rozsudku, teda v znení účinnom do 31.12.2014 (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní“) súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví

a) z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,

b) ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a) a b) alebo

c) ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom.

Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c).

Odvolací súd preskúmaním veci zistil, že súd prvého stupňa pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie dôsledne preskúmal podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.12.2014 (ďalej len „Exekučný poriadok“) žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Z citovaného zákonného ustanovenia totiž vyplýva, že v prípade, ak súd zistí rozpor týchto listín so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súladom exekučného titulu so zákonom pritom treba rozumieť nielen formálne náležitosti exekučného titulu, ale aj to, či na jeho základe možno exekúciu vykonať, teda či tu nie je taká právna úprava, ktorá by bránila vykonaniu exekúcie na základe tohto exekučného titulu. Zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v ustanovení § 45 priznáva exekučnému súdu právo preskúmať rozhodcovský rozsudok aj z hmotnoprávnych hľadísk.

Exekučný súd v rámci svojho postupu pri preskúmaní listín podľa ustanovenia § 44 Exekučného poriadku v spojení s ustanovením § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní z úradnej povinnosti posudzuje, či rozhodcovský rozsudok, ktorý je podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku tiež spôsobilým exekučným titulom, tento nezaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právne nedovolené alebo odporujúce dobrým mravom (§ 45 ods. 1 písm. c/), resp. či rozhodcovský rozsudok nemá nedostatok uvedený v § 40 písm. a/ a b/. Ak súd zistí tieto nedostatky, exekučné konanie aj bez návrhu zastaví. Ak bol rozhodcovský rozsudok vydaný v dôsledku neplnenia zmluvne dojednaných povinností zo strany dlžníka podľa úverovej zmluvy, ktorá má charakter spotrebiteľskej zmluvy, potom exekučný súd v rámci postupu podľa § 44 Exekučného poriadku a § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, z úradnej povinnosti správne v danej veci posudzoval rozhodcovský rozsudok z aspektu, či plnenie priznané týmto rozsudkom nemá taký charakter, pre ktorý je potrebné úplne alebo čiastočne exekučné konanie zastaviť, resp. v danom prípade zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre rozpor exekučného titulu so zákonom.

Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami

o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní (§ 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní). Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní). Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli (§ 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní).

Ak v určitej veci nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Keby exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc. Išlo by o akceptáciu "rozhodnutia" nevykonateľného, majúceho účinky paaktu. Skutočnosť, že účastník rozhodcovského konania, ktorý v exekučnom konaní vystupuje v procesnom postavení povinného, v rozhodcovskom konaní prípadne nenamietal neexistenciu rozhodcovskej zmluvy, prevzal rozhodcovský rozsudok a nevyužil možnosť domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku žalobou podanou na príslušnom súde, je tu irelevantná.

Aj v preskúmvanej veci bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý skúmal, či bola v danej veci medzi účastníkmi konania platne uzavretá rozhodcovská zmluva. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k "zrušeniu" tohto rozhodnutia. Exekučný súd v súlade so zákonom skúmal, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok je vykonateľný exekučný titul, medziiným či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor. Pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný tým, ako ju vyriešil rozhodcovský súd. Možno preto uzavrieť, že aj v rámci daného exekučného konania bol všeobecný súd oprávnený skúmať rozhodnutie označené v exekučnom konaní ako exekučný titul z hľadiska, či nejde o rozhodnutie ničotné, ktoré nevyvoláva žiadne právne účinky.

Už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je exekučný súd, konajúci o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, oprávnený aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, je oprávnený vyvodit' všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou zmluvou viazaná (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. októbra 2012 sp. zn. 6 Cdo 105/2011).

Aj v prípade, že spotrebiteľ nevyužije právnu možnosť spochybnit' existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a prípadne aj konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. septembra 2012, sp. zn. 5Cdo 230/2011).

Za správny odvolací súd považuje právny názor súdu prvého stupňa, že oprávneným predložená Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere (ďalej len „zmluva o úvere“) je zmluvou spotrebiteľskou, teda že medzi oprávneným a povinným bol založený na jej základe spotrebiteľský vzťah. Povinný v zmluvnom vzťahu vystupoval ako spotrebiteľ a oprávnený ako dodávateľ (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka). Odvolací súd preto zastáva právny názor, že predmetná zmluva o úvere zo dňa 25.11.2013, ktorou bol založený právny vzťah medzi účastníkmi konania, vykazuje znaky spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom a účinnom v čase jej uzavretia, teda ide o zmluvu (bez ohľadu na právnu formu), ktorú uzatvoril dodávateľ - oprávnený ako právnická osoba, ktorý pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti so spotrebiteľom - povinným ako fyzickou osobou nepodnikateľom, kedy povinný pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že na predmetnú zmluvu o úvere, ako aj na rozhodcovskú zmluvu uzatvorenú v ten istý deň ako úverová zmluva medzi tými istými účastníkmi konania, je potrebné aplikovať aj právne normy právneho poriadku chrániace spotrebiteľa. V zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho

zákonníka sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Odvolačný súd zastáva právny názor, že v danej veci je za neprijateľnú potrebné považovať rozhodcovskú zmluvu uzatvorenú medzi oprávneným a povinným dňa 25.11.2013, teda uzatvorenú v rovnaký deň ako oprávnený s povinným uzavrel zmluvu o úvere. Uvedená rozhodcovská zmluva bola uzavretá rovnako ako zmluva o úvere vo formulárovej podobe, ktorú predkladal oprávnený povinnému, nebola individuálne dojednaná, keď jej obsah povinný nemohol ovplyvniť, dopĺňali sa iba údaje povinného, číslo, miesto a dátum uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy (totožné s číslom, miestom a dátumom uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere), meno a podpis osoby konajúcej v mene a na účet veriteľa a podpis povinného. Všetky ostatné údaje, vrátane určenia rozhodcovského súdu, sú v zmluve vopred predtlačené. Veriteľ potom mohol na základe tejto rozhodcovskej zmluvy vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu, ktorého sám určil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Spotrebiteľ týmto stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. V súlade s ustanoveniami rozhodcovskej zmluvy spočíval výber rozhodcovského súdu na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh. Odvolačný súd zastáva v tomto smere názor, že o nekalú zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ má podľa nej možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym všeobecným súdom, ale ak by sa podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa (veriteľa), spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Sám veriteľ, ktorý zostavil znenie rozhodcovskej zmluvy vo svojej vopred pripravenej formulárovej podobe, jednostranne určil, komu, resp. ktorému rozhodcovskému súdu, bude vec predložená. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej zmluvy je potom potrebné túto považovať v celosti za neprijateľnú, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v príslušnom znení, a to aj v nadväznosti na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05). Rozhodcovskú zmluvu preto odvolačný súd v zhode so súdom prvého stupňa vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka platnom a účinnom v rozhodnom období.

Dižník, ktorému je predložená typová spotrebiteľská zmluva v predtlačí, nemá reálnu možnosť ovplyvniť jej obsah. Rozhodcovská zmluva bola navyše povinnému predložená súčasne (v ten istý deň) so zmluvou o úvere, a teda povinný mohol ľahko nadobudnúť dojem, že ide o tú istú zmluvu pozostávajúcu z viacerých listín. Z predložených listín teda nevyplýva, že by si uzavretie rozhodcovskej zmluvy v takomto znení výslovne vymienil povinný a vzhľadom na charakter zmluvy nemožno dospieť k záveru, že by povinný mal možnosť do podstatnej časti zmluvného formulára akýmkoľvek spôsobom zasahovať, teda že by povinný napríklad mohol ovplyvniť osobu rozhodcu, resp. výber rozhodcovského súdu, miesto rozhodcovského konania, spôsob konania (s pojednávaním, bez pojednávania) a podobne. Rozhodcovská zmluva navyše nebola uzatvorená v čase vyššej bdelosti spotrebiteľa po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu, teda v čase, keď spotrebiteľa, často pod vplyvom finančnej núdze, pri uzatváraní zmluvy opomenú zachovať náležitú obozretnosť. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka (viď aj čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

Čo sa týka ustanovenia rozhodcovskej zmluvy, v zmysle ktorého mal povinný právo od zmluvy jednostranne odstúpiť, aj bez uvedenia dôvodu, do 14 kalendárnych dní od jej uzavretia, odvolačný súd uvádza, od zmluvy možno odstúpiť len v prípade, že je platná. Od absolútne neplatnej zmluvy sa odstúpiť nedá. Ak je zmluva od začiatku neplatná ex tunc, nie sú splnené zákonné podmienky na dodatočné zrušenie zmluvy. Taktiež odvolačný súd poukazuje na to, že za individuálne dohodnutú zmluvu sa nepovažuje zmluva, ktorá bola vopred dodávateľom (veriteľom) naformulovaná a spotrebiteľ jej obsah nemal možnosť ovplyvniť. Rozhodcovská zmluva sa nestáva individuálne dohodnutou len tým, že spotrebiteľ má v úzkej časovej lehote hneď po jej podpise právo od tejto zmluvy odstúpiť. Uvedené tiež nemení nič na neprijateľnom charaktere rozhodcovskej zmluvy, keď v posudzovanom prípade bola spotrebiteľovi v konečnom dôsledku odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom vo všetkých prípadoch, ak dodávateľ podá voči nemu žalobu na rozhodcovskom súde.

Odvolačný súd zároveň uvádza, že kto mlčí tam, kde nie je povinný sa vyjadriť, nie je možné toto jeho mlčanie považovať ani za súhlas ani za nesúhlas. Dodávateľ núti spotrebiteľa spotrebiteľskou

zmluvou ku konaniu, ktoré nie je povinný vykonať, s cieľom dosiahnutia prejednaní vecí pred rozhodcovským súdom a obchádzania ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa. Znenie rozhodcovskej zmluvy nemusí odporovať doslovnému zneniu zákonného ustanovenia, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby predmetné ustanovenie dodržané nebolo, teda zákon obchádza (in fraudem legis). O obchádzanie zákona ide vtedy, ak je právnym úkonom dohodnuté niečo, čo sice nie je so zákonom v priamom rozpore, avšak svojimi dôsledkami sleduje cieľ, aby zákon nebol dodržaný (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 16/95 zo dňa 24.05.1995).

Nakoľko v predmetnom prípade bola uzavretá neplatná rozhodcovská zmluva, táto nemohla platne založiť právomoc rozhodcovského súdu (v danom prípade Rozhodcovský súd v Bratislave) na prejednanie vecí a ani na vydanie rozhodnutia, ktoré by následne mohlo požívať tiež náležitú ochranu v procese exekučného vymáhania ním priznanej pohľadávky (čiže stať sa spôsobilým podkladom exekúcie alebo tiež exekučným titulom). Podobne tak judikoval i Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý v Uznesení zo dňa 21. marca 2012, sp. zn. 6Cdo 1/2012 skonštatoval, že rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá, alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Záverom odvolací súd uvádza, že pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nie sú žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky (v danom prípade zamietne žiadosť o udelenie poverenia). Ak je takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi (k tomu viď aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. februára 2011 sp. zn. IV. ÚS 55/2011).

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvého stupňa správne právne posúdil rozhodcovský rozsudok ako nulitný, vydaný rozhodcom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, teda nejde o spôsobilý exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku a správne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku).

Odvolací súd z uvedených dôvodov uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.